

Política del Canal Ètic

Política P001

1. POLÍTICA DEL CANAL ÈTIC

1.1. Introducció

La Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, "la Caixa" (d'ara endavant, referida com la Fundació "la Caixa"), en virtut del seu compromís de promoure una cultura de transparència, ètica i tolerància zero respecte de conductes que puguin suposar un incompliment de la normativa interna o la legislació aplicable, i en un procés de millora contínua, ha aprovat la següent Política del Canal Ètic (d'ara endavant, la "Política").

Aquesta Política té com a finalitat principal establir els principis de funcionament del Sistema Intern d'Informació de la Fundació "la Caixa" en relació amb el procés de recepció, tramitació, registre i resposta de les comunicacions rebudes a través del Canal Ètic.

El Sistema Intern d'Informació és el sistema que la Fundació "la Caixa" posa a disposició per prevenir, detectar i investigar possibles conductes irregulars o que puguin ser constitutives de delictes o infraccions, com també dotar-se d'un sistema per garantir que totes les persones relacionades amb la Fundació "la Caixa" puguin fer comunicacions dins dels límits i amb les garanties i drets que s'estableixen en aquesta Política.

Sens perjudici d'això, el règim de funcionament del Canal Ètic amb relació al procés de recepció, tramitació, registre i resposta de les comunicacions rebudes es desenvolupa en el procediment intern de gestió de les informacions, que ha de complir els principis que s'esmenten en aquest document.

1.2. Definicions

Informant: fa referència a les persones que comuniquin una infracció a través dels canals habilitats a aquest efecte per la Fundació "la Caixa", i inclou tots els empleats i també totes les persones que presten serveis professionals a la Fundació "la Caixa", independentment de la tipologia de relació laboral que hi tinguin, incloent-hi futurs empleats que estiguin en un procés de selecció; voluntaris, becaris i treballadors en períodes de formació amb independència que percebin o no remuneració; empleats que haguessin finalitzat una relació laboral amb la Fundació "la Caixa", i els representants dels treballadors. Igualment, també es consideren empleats a l'efecte d'aquesta Política els membres del Patronat i les seves comissions, i qualsevol altra persona que treballi per a o sota la supervisió o direcció de contractistes, subcontractistes i proveïdors de la Fundació "la Caixa".

Persones relacionades amb l'informant: fa referència a les persones físiques que assisteixen l'informant durant el procés de gestió de la comunicació; companys de feina, familiars i altres tercers que puguin patir represàlies per la seva relació amb l'informant, i també les persones jurídiques amb les quals l'informant mantingui qualsevol mena de relació laboral o en les quals ostenti una participació significativa en el capital o drets de vot. Cap d'elles no pot patir cap mena de represàlia en el mateix sentit que allò que s'estipula per a l'informant que presenti una denúncia. Llevat que s'indiqui el contrari, el terme "informant" inclou les "persones relacionades amb l'informant".

Personal: fa referència a tots els empleats, i també a les persones que presten serveis professionals a la Fundació "la Caixa", treballadors amb contractes temporals i els que presten serveis a través d'empreses de treball temporal (ETT) o per mitjà de convenis acadèmics, inclosos els directius i membres del Patronat.

Model de Prevenció Penal: documents que componen la base essencial de les mesures adoptades per la Fundació "la Caixa" per a la prevenció de delictes.

Comitè d'Ètica i de Prevenció Penal: el Comitè d'Ètica i de Prevenció Penal és l'òrgan amb poders autònoms d'iniciativa i control que té la responsabilitat, entre d'altres, d'implantar, supervisar i difondre el model esmentat a la Fundació "la Caixa" i és el responsable del Sistema Intern d'Informació, i delega en el secretari, o en qui aquest delegui d'entre els membres del Comitè, les facultats de gestió del Sistema Intern d'Informació i tramitació d'expedients d'investigació.

Sistema Intern d'Informació: conjunt de processos que inclouen els diferents canals habilitats per comunicar infraccions legals i de la normativa interna; el responsable del Sistema, que és el Comitè d'Ètica i Prevenció

Penal, i el procés d'investigació, com també qualsevol decisió i/o acció que s'adopti en relació amb això. En definitiva, és el sistema en el qual queden registrades totes les comunicacions rebudes pel Canal Ètic i que es fa servir per ordenar i documentar les comunicacions i el desenvolupament de les investigacions que s'efectuïn.

Infracció legal: qualsevol acció o omissió que pugui constituir una infracció del Dret de la Unió Europea o una infracció penal o administrativa greu o molt greu, tot això d'acord amb el que s'estableix a la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció; igualment, qualsevol incompliment de la normativa interna de caràcter penal i del Codi Ètic i Principis d'Actuació de la Fundació "la Caixa".

1.3. Àmbit d'aplicació

Aquesta Política és aplicable als informants i es pot fer extensiva, si és el cas, a totes les persones físiques o jurídiques que es relacionen habitualment amb la Fundació "la Caixa".

En cas que, a través d'una comunicació d'un extern a la Fundació "la Caixa", es tingui coneixement d'algun fet susceptible de ser investigat, és igualment aplicable allò que es disposa en aquesta Política.

2. TIPOLOGIA DE COMUNICACIONS OBJECTE D'ANÀLISI

S'han de gestionar per mitjà del Canal Ètic les comunicacions derivades d'incompliments del Codi Ètic i Principis d'Actuació de la Fundació "la Caixa", i també les que es refereixin a l'eventual comissió d'infraccions legals.

Igualment, el personal de la Fundació "la Caixa" disposa d'un Canal Antiassetjament a través del qual es poden fer comunicacions sobre assetjament sexual, per raó de sexe, laboral, discriminació i ciberassetjament.

Es proporciona a l'Annex 1 informació respecte dels canals externs davant de les autoritats competents i, si és el cas, davant de les institucions, òrgans o organismes de la Unió Europea que hi ha a disposició dels informants.

3. PRINCIPIS QUE REGEIXEN EL TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ

Totes les comunicacions que es rebin a través del Sistema Intern d'Informació s'han de regir pels principis següents:

Seguretat de la informació: cal aplicar mesures de seguretat tècniques i organitzatives adequades per evitar el risc de divulgació, indisponibilitat i pèrdua o destrucció de la informació; és a dir, cal garantir la confidencialitat, disponibilitat i integritat de les comunicacions que es rebin.

Confidencialitat: s'ha de garantir la confidencialitat de la identitat de l'informant, del denunciat i de qualsevol tercer que s'esmenti a la comunicació, i també dels fets que s'hi esmentin; només ha de tenir accés a la comunicació el personal autoritzat.

Privacitat: el tractament de dades personals es fa d'acord amb la legislació vigent.

Resposta diligent i motivada: les comunicacions s'han de contestar respectant els terminis establerts i sempre han de ser prou motivades i han de donar resposta a les diferents qüestions plantejades.

Objectivitat: les comunicacions que es rebin s'han de tractar de manera imparcial i objectiva, cal atendre la realitat dels fets concrets i, si és el cas, evitar els conflictes d'interessos.

4. DRETS DE LES PARTS

4.1. Drets de l'informant

L'informant pot fer la comunicació facilitant les seves dades o de manera anònima.

L'informant té dret que no es reveli la seva identitat sense el seu consentiment exprés, tant si ha facilitat les seves dades com si no les ha facilitades i posteriorment se'n coneix la identitat, a ningú que no formi part del Comitè d'Ètica i de Prevenció Penal i la resta del personal autoritzat, llevat que constitueixi una obligació necessària i proporcionada que imposi la legislació vigent. Igualment, se'n poden facilitar les dades tant a les autoritats administratives com a les judicials, en la mesura que les requereixin com a conseqüència de qualsevol procediment derivat de l'objecte de la comunicació.

L'informant no pot rebre cap mena de represàlia pel fet d'haver interposat una denúncia sempre que es compleixin les circumstàncies següents:

- a) Que tingués motius raonables per pensar que la informació referida era veraç en el moment de la comunicació, fins i tot quan no n'aporti proves concloents, i es tracti d'informació de l'àmbit d'aquesta Política.
- b) Que la comunicació s'hagués fet complint els requisits que s'estableixen en aquesta Política i en el procediment intern de gestió de les informacions que la desenvolupa.

Queden expressament exclosos de la protecció que preveu la llei les persones que comuniquin o revelin:

- a) Informacions contingudes en comunicacions que s'hagin inadmes perquè es produís alguna de les circumstàncies següents:
 - Els fets relatats no tenen cap versemblança.
 - Els fets relatats no constitueixen cap infracció de la llei, ni de la normativa interna de caràcter penal o del Codi Ètic i Principis d'Actuació de la Fundació "la Caixa".
 - La comunicació manca manifestament de fonament o hi ha indicis que la informació de la denúncia s'ha obtingut mitjançant la comissió d'un delictes, cas en el qual s'obrirà la investigació corresponent sobre aquests últims fets.
 - La comunicació no conté informació nova i significativa sobre una infracció en comparació amb una informació d'una denúncia anterior, respecte de la qual ha conclòs la investigació, si no és que hi ha circumstàncies noves de fet o de dret que justifiquin un seguiment diferent.
- b) Informacions vinculades a reclamacions sobre conflictes interpersonals o que afectin únicament el comunicant i les persones a les quals es refereixi la comunicació o revelació.
- c) Informacions que ja estiguin completament disponibles per al públic o que constitueixin simples rumors.
- d) Informacions que es refereixin a accions o omissions no compreses en l'àmbit d'aquesta Política.

En la mesura que sigui possible des del punt de vista jurídic i tècnic, l'informant ha de rebre un justificant de recepció en el termini màxim de set dies des del moment de la recepció de la denúncia, llevat que això pugui posar en perill la confidencialitat de la comunicació.

L'informant ha de rebre una comunicació amb informació sobre l'estat de la denúncia i, si és el cas, les mesures previstes o adoptades quan acabi el procediment d'investigació.

4.2. Drets del denunciat

En totes les investigacions cal garantir, de les persones objecte de la investigació, els drets a la presumpció d'innocència, a l'honor, a ser escoltades, a la confidencialitat, a la defensa i a l'objectivitat i imparcialitat en la presa de decisions, que es descriuen a continuació.

- Dret de presumpció d'innocència i dret a l'honor; per la qual cosa el denunciat no pot ser sancionat fins que no acabi la investigació, sens perjudici que, en cas que durant la investigació es detectés que continua duent a terme conductes presumptament il·lícites, d'acord amb la normativa laboral vigent, la Fundació "la Caixa" es reserva el dret de restringir-ne el desenvolupament de determinades funcions o d'apartar-lo del seu lloc.
- Dret que no se'n reveli la identitat sense el seu consentiment exprés a cap persona que no formi part del Comitè d'Ètica i de Prevenció Penal i resta de personal autoritzat, llevat que constitueixi una obligació, necessària i proporcionada, imposada per la legislació vigent o per una investigació en el context d'un procés judicial.
- Dret de conèixer l'existència d'una denúncia en contra seva, que se l'informi de les accions o omissions que se li atribueixen i d'accedir a l'expedient, això últim amb les limitacions que s'estableixin a la legislació vigent. Aquesta comunicació ha de tenir lloc en el temps i forma que es considerin adequats per al bon fi de la investigació. No obstant això, se li donarà a conèixer la denúncia i la resta de la informació que hi estigui relacionada amb caràcter previ a citar-lo per declarar.
- Dret de declarar en el procediment de la investigació i, si és el cas, d'acollir-se al dret de no declarar contra si mateix. En totes les investigacions cal donar l'ocasió al denunciat de declarar abans de finalitzar-la, amb els drets i garanties que li corresponguin d'acord amb la legislació vigent. També pot aportar les dades i documents relacionats amb els fets denunciats que estimi convenients.
- Dret de conèixer els resultats de la investigació i les mesures correctives que si és el cas s'apliquin, llevat aquella informació que la legislació no permeti traslladar-li.
- Dret a un procés amb totes les garanties, respectant les disposicions legals i la normativa interna aplicables al procés, que han d'incloure, a més de les que s'han descrit anteriorment, el respecte als terminis establerts (sense dilacions indegudes), que les persones que prenguin les decisions siguin objectives i imparcials (evitant el conflicte d'interès) i que s'adoptin en tots els casos mesures proporcionades a la gravetat dels fets produïts (proporcionalitat de la sanció o penalització).
- En cas que la denúncia no fos exacta o veraç o no fos constitutiva de cap delictes, el denunciat té dret que consti d'aquesta manera, després dels tràmits oportuns, en el Sistema Intern d'Informació. En aquest supòsit, i en cas que la investigació hagi tingut una repercussió generalitzada sobre el denunciat, el Comitè d'Ètica i de Prevenció Penal, i sempre amb la petició prèvia del denunciat, ha de valorar fer un comunicat intern a tot el personal del departament del denunciat o dels departaments que es consideri, segons el cas, expressant la finalització de la investigació i la conclusió que els fets no eren exactes o veraçs, o que no es tractava de conductes que constituïssin cap il·lícit.

5. Control de versions

Versió	Data	Modificacions
1	15/6/2023	Aprovació de la Política

ANNEX 1. Canals externs d'informació

D'acord amb la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció, es podrà informar davant de l'autoritat independent de protecció de l'informant competent de la comissió de qualsevol acció o omissió inclosa en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Política, ja sigui directament o amb comunicació prèvia mitjançant el canal intern corresponent

A continuació, es mostra una taula amb les diferents autoritats independents de protecció de l'informant competents a Espanya:

Autoritats de protecció de l'informant	
Autoritat a la Unió Europea	
<i>Denominació</i>	Oficina Europea de Lluita Contra el Fraud (OLAF)
<i>Dades de contacte</i>	https://anti-fraud.ec.europa.eu/index_es
Autoritat a Espanya	
<i>Denominació</i>	Autoritat Independent de Protecció de l'Informant, AAI
<i>Dades de contacte</i>	
Autoritat a Catalunya	
<i>Denominació</i>	Oficina Antifraud de Catalunya
<i>Dades de contacte</i>	https://www.antifrau.cat/
Autoritat a Andalusia	
<i>Denominació</i>	Oficina Andaluza contra el Fraude y la Corrupción
<i>Dades de contacte</i>	https://antifraudeandalucia.es/
Autoritat a la Comunitat Valenciana	
<i>Denominació</i>	Agència Valenciana Antifrau
<i>Dades de contacte</i>	https://www.antifraucv.es/buzon-de-denuncias-2/
Autoritat a les Illes Balears	
<i>Denominació</i>	Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears
<i>Dades de contacte</i>	https://www.oaib.es/